

INHOUD

1	Ten geleide	1
1.1	Formules.....	2
2	Symbolen, veelvouden, tabellen en formules.....	3
2.1	Symbolen en elektrische grootheden	3
2.2	Griekse symbolen	4
2.3	Decimale veelvouden.....	4
2.4	Kleurcode weerstanden	5
2.5	E-reeksen.....	5
2.6	Soortelijke weerstanden	6
2.7	Temperatuurscoëfficiënten.....	6
3	Elektriciteit	7
3.1	Inleiding	7
3.2	Moleculen en atomen.....	8
3.3	Elektrische lading	9
3.4	Valentie-elektronen.....	12
3.5	Elektrische stroom	13
3.6	Elektrische spanning	14
3.7	Stroomrichting.....	15
3.8	Geleiders en isolatoren.....	17
3.9	Samenvatting	18
3.10	Vragen / opgaven.....	19
3.10.1	Meerkeuzen vragen.....	19
3.10.2	Open vragen	21
3.10.3	Opgaven	21
4	Weerstand (1)	23
4.1	Inleiding	23
4.2	Indeling van weerstanden.....	24
4.3	Kleurcode	26
4.4	E-reeks	28
4.5	Wet van Ohm.....	29
4.6	Grafische voorstelling	30
4.7	Vragen / opgaven.....	33
4.7.1	Meerkeuzen vragen.....	33
4.7.2	Open vragen	35
5	Weerstand (2)	37
5.1	Inleiding	37
5.2	Lengte en weerstand	37
5.3	Soortelijke weerstand.....	38
5.4	Kerndoorsnede.....	40
5.4.1	Oppervlakte	41
5.4.2	Doorsnede in de praktijk	43
5.5	Weerstand van een geleider of een leiding.....	44
5.5.1	Weerstand van een enkele geleider.....	44
5.5.2	Weerstand in een leiding	45
5.6	Spanningsverlies in een leiding	46

5.7	Invloed van temperatuur	48
5.7.1	Voorbeeld	49
5.7.2	Conclusie	49
5.8	Vragen / opgaven	50
5.8.1	Meerkeuze vragen	50
5.8.2	Open vragen	52
6	Arbeid, vermogen en verliezen	55
6.1	Inleiding	55
6.2	Arbeid	56
6.3	Vermogen	57
6.3.1	Omzetten van formule	58
6.3.2	Samenvatting	59
6.4	Aanduiding van het vermogen	59
6.5	SI-stelsel	61
6.6	kWh-meter	62
6.7	Rendement	64
6.8	Vragen / opgaven	66
7	Serie schakelen	69
7.1	Inleiding	69
7.2	Één stroom	70
7.3	Meerdere spanningen	71
7.4	Vervangingsweerstand	73
7.5	Vragen / opgaven	74
8	Parallel schakelen	77
8.1	Inleiding	77
8.2	Één spanning	78
8.3	Meerdere stromen	79
8.4	Vervangingsweerstand	80
8.5	Vragen / opgaven	83
9	Gemengd schakelen	87
9.1	Inleiding	87
9.2	Oplossingsmethoden	87
9.3	Rekenregels	88
9.4	Voorbeeld	89
9.5	Vragen / opgaven	93
10	Gelijkspanning en wisselspanning	99
10.1	Inleiding	99
10.2	Gelijkspanning	100
10.3	Wisselspanning	101
10.3.1	Opwekken van wisselspanning	101
10.4	Frequentie en periodetijd	102
10.5	Effectieve waarde van een wisselspanning	104
10.6	Maximale waarde van een wisselspanning	107
10.7	Gemiddelde waarde van een wisselspanning	109
10.8	Driefasen of draaistroom	112
10.8.1	Opwekken van draaistroom	112
10.8.2	Sterschakeling	114
10.8.3	Driehoekschakeling	115

10.8.4	Aansluiten driefasenmotor	116
10.8.5	Driefasenmotor op 230 V.....	118
10.8.6	Vermogen bij driefasen.....	119
10.8.7	Belastingsstromen.....	120
10.9	Vragen / opgaven.....	121
11	Transformator	125
11.1	Inleiding	125
11.2	Werking en principe.....	126
11.3	Rekenen aan de trafo.....	127
11.3.1	Transformatieverhouding	128
11.3.2	Aantal windingen.....	128
11.3.3	Spanningen	129
11.3.4	Stromen	130
11.3.5	Totaalformule	132
11.3.6	Toepassen van transformatoren.....	133
11.4	Vragen / opgaven.....	139
12	Elektrische meetinstrumenten	141
12.1	Inleiding	141
12.2	Eigenschappen van meetinstrumenten	142
12.3	Veiligheid	143
12.3.1	CAT-aanduiding	144
12.3.2	Meetsnoeren	146
12.3.3	Markeringen	147
12.3.4	Gelijkspanning en wisselspanning.....	148
12.3.5	Spanning en stroom	150
12.3.6	NEN 3140.....	150
12.4	Kalibratie	152
12.5	Indeling van meetinstrumenten	153
12.5.1	Analoge meetinstrumenten.....	154
12.5.2	Digitale meetinstrumenten	154
12.5.3	Registerende meetinstrumenten.....	155
12.6	Zekeringen.....	156
12.7	Meten en testen van spanning.....	157
12.7.1	Spanningzoeker	157
12.7.2	Voltstick	158
12.7.3	Spanningstester.....	159
12.8	Voltmeter.....	160
12.9	Meten van stromen.....	162
12.9.1	Ampèremeter	162
12.9.2	Stroomtang	164
12.10	Meten van weerstand	166
12.10.1	Ohmmeter.....	166
12.10.2	Circuittester	169
12.10.3	Megger	170
12.11	Universeelmeter.....	171
12.12	True-RMS.....	174
12.13	Vragen / opgaven.....	177
13	Actief schakelen	181
13.1	Inleiding	181
13.2	Ideale Ohmse weerstand	182

13.3	Ideale spoel.....	186
13.4	Ideale condensator	189
13.5	Ideale spoel in serie met ideale Ohmse weerstand	192
13.6	Ideale condensator parallel met ideale Ohmse weerstand	198
13.7	Vragen / opgaven.....	203
14	Beveiligingen.....	205
14.1	Overstroom.....	205
14.1.1	Kortsluiting.....	205
14.1.2	Overbelasting.....	207
14.2	Beveiligingsmiddelen tegen overstroom.....	209
14.2.1	Groepenkast en besturingskast	209
14.3	Smeltveiligheden	212
14.3.1	Smeltpatroon.....	212
14.3.2	Mespatroon.....	218
14.3.3	Glaszekering	221
14.3.4	Installatieautomaat	221
14.4	Thermische beveiliging	225
14.5	Aanraakspanning en aanraakstroom	227
14.5.1	Aanvullende beveiliging voor personen	227
14.5.2	Aardlekschakelaar.....	228
15	Gelijkrichten.....	233
15.1	Inleiding	233
15.2	Enkelzijdige gelijkrichting	234
15.3	De diode	235
15.4	Dubbelzijdige gelijkrichting met de Greatzschakeling.....	236
15.5	De brugcel	240
15.6	Dubbelzijdige gelijkrichting met transformator	241
15.7	De condensator	242
15.8	Afvlakken van de pulserende gelijkspanning.....	244